

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 19 maart 2019 met nummer RvVb-A-1819-0732
in de zaak met rolnummer 1617-RvVb-0809-A

Verzoekende partij	de heer Raymond SCHAERLAECKEN vertegenwoordigd door advocaat Reiner TIJS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, Nassaustraat 37-41
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 24 juli 2017 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 27 april 2017.

Vervolgens vordert de verzoekende partij met een aangetekende brief van 17 november 2017 afzonderlijk de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Deze zaak is gekend onder het rolnummer 1617/RvVb/0809/S.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de nv DANNEELS PROJECTS (hierna: de aanvrager) tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Duffel van 24 oktober 2016 ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de aanvrager een verkavelingsvergunning verleend voor het verkavelen van grond tot 23 kavels voor open bebouwing, halfopen en gekoppelde bebouwing op de percelen gelegen te 2570 Duffel, Groenstraat, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie E, nrs. 380F2, 380S2, 381H3.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Met een aangetekende brief van 20 oktober 2017 heeft de hoofdgriffier van de Raad in het kader van de vernietigingsprocedure, aan de aanvrager een afschrift van het verzoekschrift tot vernietiging betekend en deze in kennis gesteld van de mogelijkheden en de termijn om in die procedure tussen te komen.

De aanvrager heeft geen verzoek tot tussenkomst ingediend.

2.

Met een aangetekende brief van 18 december 2017 heeft de hoofdgriffier van de Raad in het kader van de schorsingsprocedure, aan de aanvrager een afschrift van het verzoekschrift tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing betekend en deze in kennis gesteld van de mogelijkheden en de termijn om in die procedure tussen te komen.

De aanvrager verzoekt met een aangetekende brief van 5 januari 2018 om in de procedure tot schorsing tussen te komen.

De voorzitter van de Raad verleent de aanvrager met een beschikking van 25 januari 2018 toelating om in de debatten betreffende het ingestelde beroep tot schorsing tussen te komen.

3.

De Raad wiligt met een arrest van 13 maart 2018 met nummer RvVb/S/1718/0631 de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing in.

De aanvrager dient als tussenkomende partij in de schorsingsprocedure een verzoek tot voortzetting in.

4.

De verwerende partij dient geen antwoordnota maar wel het administratief dossier in. De verzoekende partij dient een toelichtende nota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 23 oktober 2018.

Advocaat Joëlle GILLEMOT *loco* advocaat Reiner TIJS voert het woord voor de verzoekende partij.

De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet op de zitting.

5.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast. De artikelen 37 en 38 DBRC-decreet zijn van toepassing zoals gewijzigd door het decreet van 9 december 2016.

III. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

De verzoekende partij betwist de regelmatigheid van het verzoek tot voortzetting van de aanvrager.

Meer bepaald voert de verzoekende partij aan dat de aanvrager enkel is tussengekomen in de procedure tot schorsing en dat hij niet is tussengekomen in de eerder en eerst ingestelde vernietigingsprocedure. Bovendien heeft de verwerende partij geen verzoek tot voortzetting ingediend.

De verzoekende partij meent dat er door het toelaten van het verzoek tot voortzetting, een risico gecreëerd wordt dat de aanvrager, die heeft nagelaten tussen te komen in de vernietigingsprocedure, de later opgestarte schorsingsprocedure aanwendt als “achterpoortje” om alsnog in de vernietigingsprocedure terecht te komen.

Verder is ze van oordeel dat de houding van de aanvrager “verregaande gevolgen” heeft in de zin dat bij gebrek aan een verzoek tot voortzetting vanwege de verwerende partij, de Raad toepassing had kunnen maken van de versnelde rechtspleging waardoor geen kosten hadden moeten worden gemaakt voor een toelichtende nota en bovendien snel uitsluitel zou zijn bekomen over de vernietiging van de bestreden beslissing.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 69 Procedurereglement luidt als volgt:

“ ...

Als het College de vordering tot schorsing heeft ingewilligd met toepassing van deze afdeling, kan de verweerder of tussenkomende partij een verzoek tot voortzetting van de rechtspleging indienen binnen een vervalttermijn van dertig dagen. Als er geen verzoek tot voortzetting wordt ingediend, kan het College volgens de versnelde rechtspleging, vermeld in onderafdeling 6, de bestreden beslissing vernietigen.

...”

Het wordt niet betwist dat het verzoek tot tussenkomst van de aanvrager in de schorsingsprocedure tijdig en regelmatig is ingediend.

Met een aangetekende brief van 20 maart 2018 heeft de hoofdgriffier van de Raad aan de aanvrager als tussenkomende partij in de schorsingsprocedure een afschrift betekend van het tussengekomen schorsingsarrest van 13 maart 2018 en hem in kennis gesteld van de mogelijkheden en de termijn om een verzoek tot voortzetting in te dienen.

Met een aangetekende brief van 6 april 2018 dient de aanvrager als tussenkomende partij in de schorsingsprocedure een verzoek tot voortzetting in.

Het verzoek tot voortzetting is tijdig en regelmatig ingesteld.

Er is geen grond om toepassing te maken van de versnelde rechtspleging. De procedure wordt voortgezet volgens de gewone vernietigingsprocedure.

2.

Het voorgaande doet niet af aan het feit dat de aanvrager, hoewel daartoe uitgenodigd, niet is tussen gekomen in de huidige vernietigingsprocedure en in deze procedure dan ook niet beschouwd wordt als tussenkomende partij.

IV. FEITEN

Voor het volledige feitenrelaas verwijst de Raad naar het arrest van 13 maart 2018 met nummer RvVb/S/1718/0631 waarbij de vordering tot schorsing werd ingewilligd.

Van belang voor de beslechting van onderhavig dossier zijn volgende feitelijke gegevens.

1.

De aanvrager dient op 27 mei 2016 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Duffel een aanvraag in voor een verkavelingsvergunning voor “het verkavelen van 23 kavels voor open bebouwing, halfopen en gekoppelde bebouwing ” op de percelen gelegen te 2570 Duffel, Groenstraat.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Mechelen’, vastgesteld met koninklijk besluit van 5 augustus 1976, in woongebied.

Het college van burgemeester en schepenen weigert op 24 oktober 2016 een verkavelingsvergunning.

2.

Tegen deze beslissing tekent de aanvrager op 1 december 2016 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

Naar aanleiding van het beroep worden door de aanvrager de plannen aangepast door onder meer de schrapping van lot 18 (naast Notmeirloop) voor extra groenzone/wadi en het voorzien van twee extra buffervoorzieningen. Tevens wordt een hydraulische nota gevoegd.

Er is op dat ogenblik nog geen beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegen.

Op vraag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar organiseert de gemeente Duffel een nieuw openbaar onderzoek over de aanvraag zoals aangepast in het kader van het administratief beroep. Nieuwe adviezen worden ingewonnen.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 19 december 2016 tot en met 17 januari 2017, dient de verzoekende partij een van de 13 bezwaarschriften in.

De Provinciale dienst Integraal Waterbeleid adviseert op 15 februari 2017 voorwaardelijk gunstig.

3.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 16 februari 2017 om het beroep niet in te willigen en de verkavelingsvergunning te weigeren.

4.

Op de hoorzitting van 21 februari 2017 worden door de aanvrager nogmaals aangepaste plannen neergelegd. De verzoekende partij legt op de hoorzitting een nota neer met betrekking tot het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

Voor het overige wordt het beroep verdaagd in afwachting van een beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegen.

Op 24 februari 2017 verzoekt de provinciegouverneur van de provincie Antwerpen de gemeenteraad een beslissing te nemen omtrent de zaak van de wegen.

Op 27 maart 2017 neemt de gemeenteraad een voorwaardelijk gunstige beslissing omtrent de zaak van de wegen.

5.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in een aanvullend verslag van 13 april 2017 om het beroep niet in te willigen en de verkavelingsvergunning te weigeren. Hij adviseert:

“ ...

2. BEOORDELING

Op 27 maart 2017 sprak de gemeenteraad zich voorwaardelijk positief uit over het wegenistracé van de voorliggende verkaveling. Volgende voorwaarden worden opgelegd:

- De strookjes grond aangeduid op het verkavelingsontwerp onder W, X, Y en Z worden geschrapt en moeten bij het openbaar domein worden gevoegd;*
- De wegenis- en rioleringswerken moeten volledig door de verkavelaar ten laste genomen worden, hierbij inbegrepen de voorzieningen tot afvoer van de oppervlaktewaters.*
- De wegenis- en baanbedding en de zone voor openbaar groen moet gratis afgestaan worden aan de gemeente na de voltooiing van de werken.*
- De verkavelaar moet zorgen dat de leidingen voor gas, water, elektriciteit, teledistributie en telefooninfrastructuur en de openbare verlichting aanwezig zijn, zodat alle kavels zonder uitbreiding van het distributienet op dat net kunnen aangesloten worden.*

Deze voorwaarden kunnen aan een eventuele vergunning worden verbonden cfr. artikel 4.2.19. van de VCRO.

De in beroep bijgebrachte plannen komen onvoldoende tegemoet aan volgende punten:

De loten zijn te klein.

Voornamelijk de loten 1 t.e.m. 9 breken met de bebouwingsgraad van zowel de omliggende percelen, als de overige loten binnen de verkaveling.

Door de maximalistische inplanting van loten 5 en 6, worden lange gevels gecreëerd op de grenzen met het openbaar domein, terwijl de overige bebouwing steeds voorzien is van een voortuinzone. Minstens het combineren van de respectievelijke loten 4 en 5 en de loten 6 en 7 zou een afwerking met halfopen bebouwing mogelijk maken, die aansluit bij de halfopen structuur die van de loten 1 en 9, die de woningblokken afsluiten waartoe respectievelijk de loten 5 en 6 behoren. Door de beperkte tuindieptes van de loten 1 t.e.m. 9 rest er onvoldoende oppervlakte om tuinbergingen te voorzien. De woningen hebben onvoldoende breedte om de tuinbergingen in de woningen te kunnen onderbrengen en nog voldoende interactie tussen de woonruimtes en de tuin te kunnen creëren.

Het project breekt aanzienlijk met de omliggende bebouwing.

Niet alleen breekt het project met de ruimere oppervlaktes van de omliggende percelen. Ook de morfologische structuur van voornamelijk halfopen en open bebouwingen wordt niet gevolgd, door het voorzien van 9 loten in een aaneengesloten bebouwing (1-5 en 6-9). Op een geheel van 22 loten betreft dit ca. 41%.

3. VOORSTEL TOT BESLISSING

*Er wordt dan ook voorgesteld het beroep niet in te willigen en de aanvraag te weigeren, zoals ook reeds gesteld in het initieel verslag van 16 februari 2017.
...*

6.

Naar aanleiding van dit verslag, worden door de aanvrager op 24 april 2017 andermaal aangepaste plannen ingediend waarbij de loten 4 en 5 worden samengevoegd enerzijds en de loten 6 en 7 worden samengevoegd anderzijds.

7.

De verwerende partij verklaart het beroep op 27 april 2017 gegrond en verleent de verkavelingsvergunning. De verwerende partij beslist:

“..."

9. BEOORDELING

Uit de onderstaande motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming kan worden gebracht met de wettelijke bepalingen en de goede ruimtelijke ordening door het opleggen van voorwaarden.

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de planologische bestemming van het gewestplan.

*Volgens het vastgestelde gewestplan van Mechelen (goedgekeurd bij KB van 5 augustus 1976) situeert de aanvraag zich in woongebied.
(...)*

Een verkaveling voor eengezinswoningen is in overeenstemming met de bestemming 'wonen'.

De aanvraag is in overeenstemming met de gewestelijke verordening voetgangersverkeer.

*De aanvraag is in overeenstemming met de bepalingen uit de verordening.
Het perceel dient niet als overstromingsgebied voor de Notmeirloop.*

Verschillende bezwaarindieners merken op dat de omgeving een waterproblematiek kent en voegden foto's toe van percelen die drassig zijn en/of overstroomd zijn.

De provinciale Dienst Integraal Waterbeleid onderzocht de ingediende bezwaarschriften en kwam tot volgende conclusies:

- De openbare weg watert voor een groot deel af in de oppervlakkige wadi's naast de openbare weg. De overige delen komen in ondergrondse bufferbuizen met*

behulp van een wervelventiel een vertraagde lozing op de Notmeirloop. Er is dus wel een buffering voorzien voor het hemelwater dat op de openbare weg valt.

- De DWA leiding kan inderdaad niet gravitair uitstromen in de DWA leiding van de Groenstraat. Hiervoor zal met een pomp gewerkt worden in plaats van een terreinophoging te voorzien om gravitair te kunnen afwateren.*
- De dienst integraal waterbeleid gaat akkoord met het voorzien van infiltratievoorzieningen tot 50cm onder het maaiveld. De periode voor de meting van 23/02/2016 was inderdaad een heel natte periode met zeer hoge grondwaterstanden tot gevolg. In ons advies wordt steeds de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand (+/- half maart tot half april) opgenomen als maximale diepte voor infiltratiesystemen. Er zijn slechts beperkte waterpeilmetingen uitgevoerd, maar uitgaande van de metingen, is de aanname van 50cm voor de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand acceptabel. Deze systemen werken gedurende het grootste deel van het jaar optimaal en zijn dus veel interessanter dan een buffersysteem waarbij ook in de zomerperiodes meteen water geloosd wordt. Wanneer bovendien de grondwaterstand in de winterperiode tot op het maaiveld staat, wat bij hevige neerslag het geval kan zijn gezien de waterpeilmetingen, is er ook in de bestaande toestand geen buffercapaciteit met volledige afstroom richting waterloop tot gevolg.*
- Het vermoeden dat de grondwaterstanden van 23/02/2016 extreem hoog waren wordt deels bijgetreden. De grondwaterstanden kunnen hier hoog komen, = maar gelet op het digitaal hoogtemodel liggen deze gronden beduidend hoger dan aanpalende gronden wat doet vermoeden dat de grondwaterstanden in principe onder het maaiveld blijft.*
- Bij de heraanleg van de Kruisstraat zal inderdaad een gescheiden riolering aangelegd worden. Hierbij zal de RWA afvoer aansluiten op de Notmeirloop. Om deze toevoer van water te compenseren, zal de Notmeirloop over een bepaalde lengte verdiept en geoptimaliseerd worden met een verbeterde buffering tot gevolg.*
- In de bezwaren wordt gekeken naar ophogingen. Aangezien de percelen niet overstromingsgevoelig zijn, hebben ophogingen weinig impact op de waterhuishouding, zolang deze de afstroming van hoger gelegen gebieden niet belemmert. Echter wordt in het project slechts zeer beperkt aanpassingen aan het terreinprofiel uitgevoerd.*
- Gelet op het digitaal hoogtemodel liggen de te verkavelen terrein niet op het laagste punt en zullen deze niet dienen als een 'zeer belangrijke waterbuffer'. De berging zal eerder op de lager gelegen percelen plaatsvinden.*
- Doordat de percelen nu reeds afwateren richting lager gelegen percelen, en het afstromend hemelwater van de wegenis wordt opgevangen, zal er geen toename zijn van afstromend oppervlaktewater naar de lager gelegen gronden. Verschillende woningen aan de Bruinstraat zijn lager gelegen. Gelet op de hoge grondwaterstanden die gemeten werden op de hoger gelegen percelen, kan er van uit gegaan worden dat het grondwater aan de Bruinstraat ook tot aan het maaiveld komt. Kelders die onvoldoende waterdicht zijn uitgevoerd zullen door insijpelend grondwater een blijvend probleem ondervinden.*
- Wateroverlast ter hoogte van de Spoorwegbrug is geen rechtstreekse oorzaak van de Notmeirloop. Deze wateroverlast is aanwezig door een slecht werkende riolering waarbij het overstort te snel in werking treed en het water via de rioolputjes op straat terecht komt.*

- Een aantal foto's tonen een waterloop aan die vol water staat. Dit is bij zeer hevige onweders op veel plaatsen het geval, maar is nog geen wateroverlast op die locatie.
- Er zitten een aantal foto's bij van perceel 374F5, het perceel op linkeroever van de Notmeirloop tegenover de te verkavelen percelen. Op bijgevoegd digitaal hoogtemodel is duidelijk te zien dat dit perceel een depressie vormt, omgeven door hoger gelegen gronden. Lager gelegen percelen zijn een verzamelplaats voor afstromend hemelwater. Gelet op dit digitaal hoogtemodel is het niet onlogisch dat dit de locatie is waar afstromend hemelwater zich verzameld, en waar een waterloop als eerste plaats kan overstromen. Deze lager gelegen depressies moeten deze functie uiteraard behouden.
- Een aantal foto's tonen wateroverlast door de Notmeirloop zelf die uit zijn oevers is getreden. Op de watertoetskaarten zijn geen overstromingsgevoelige gebieden aangeduid nabij de Notmeirloop. Deze foto's tonen echter aan dat onder extreme weersomstandigheden de Notmeirloop op een bepaalde locatie kritiek is. Om het risico op extra wateroverlast in te dijken voorziet de ontwikkelaar een bijkomende infiltratie en buffering.

De Dienst Integraal Waterbeleid voegde als bijlage aan haar advies een uitsnede toe van het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen waaruit blijkt dat het terrein niet vlak is en dat de vallei van de Notmeirloop asymmetrisch opgebouwd is. Het perceel van de aanvraag ligt hoger dan het perceel aan de overzijde van de Notmeirloop.

(...)

Uit het advies van de Dienst Integraal Waterbeleid blijkt dat in de omgeving inderdaad een waterproblematiek is t.h.v. de spoorweg Antwerpen-Brussel, maar dat deze problematiek geen verband houdt met voorliggende aanvraag of de waterafvoer van de Notmeirloop.

Andere bezwaren handelen wel over de vallei van de Notmeirloop, maar uit het advies van de Dienst Integraal Waterbeleid en uit het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen blijkt dat het perceel van de aanvraag niet dient als waterbuffer bij overstromingen.

De aanvraag doorstaat de watertoets.

Volgens artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te zijn aan de watertoets. Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan de kenmerken van het watersysteem, aan de doelstellingen en beginselen van artikel 5, 6 en 7 van het decreet Integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het (deel)bekkenbeheerplan.

Er mogen geen nieuwe bovengrondse constructies worden opgericht binnen vijf meter landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud van een oppervlaktewaterlichaam. Met uitzondering van herbouwen als vermeld in artikel 4.1.1, 6°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, is het uitvoeren van onderhoudswerken, stabiliteitswerken en het verbouwen van dergelijke constructies als vermeld in artikel 4.1.1, 9°, 11° en 12°, van de voormelde codex, toegestaan, voor zover die handelingen toelaatbaar zijn op basis van de regelgeving inzake ruimtelijke ordening. De voormelde verboden zijn niet van toepassing op constructies die noodzakelijk zijn voor het beheer

van het oppervlaktewaterlichaam, voor werkzaamheden van algemeen belang, voor werkzaamheden en constructies die expliciet zijn toegelaten door een ruimtelijk uitvoeringsplan mits zij de functie of de functies van de oeverzone niet onmogelijk maken en voor de constructies die verenigbaar zijn met de functie of de functies van de oeverzone;

De plannen voorzien inderdaad dat de 5m-erfdienstbaarheidstrook wordt gevrijwaard.

Bij nazicht van de Vlaamse kaart met de overstromingsgevoelige gebieden, blijkt het perceel niet gelegen te zijn in een effectief of mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

De voorliggende verkaveling voorziet de mogelijkheid van het bouwen en/of verharderen van een gedeelte van de percelen, zodat rekening gehouden moet worden met het mogelijke effect op de plaatselijke waterhuishouding. Door de toename van de verharde oppervlakte wordt de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk beperkt. Wanneer schema van bijlage 2 bij het besluit van 20 juli 2006 wordt doorlopen (vertaald in het watertoetsinstrument) bekomt men als resultaat dat advies moet worden gevraagd aan de waterbeheerder met betrekking tot het begroten van het effect van de gewijzigde afstromingshoeveelheid.

De waterbeheerder werd om advies gevraagd. Mits de voorwaarden in het advies van de provinciale Dienst Integraal Waterbeleid worden nageleefd, zullen geen negatieve effecten optreden op het watersysteem.

Voor het overige is een positieve uitspraak over de watertoets mogelijk indien ten minste wordt voldaan aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater en aan de voorwaarden gesteld in het voornoemd advies. De verkaveling bevat ook voorschriften met betrekking tot de waterhuishouding.

Zoals hoger vermeld voldoet de aanvraag aan de gewestelijke hemelwaterverordening, zodat er voldoende buffering is op eigen perceel, en het water voldoende vertraagd wordt afgevoerd. De aanvrager voorziet meer waterbuffering dan wettelijk vereist, en voorziet een vertraagde afvoer naar de Notmeirloop.

De aanvraag is verenigbaar met normen en percentages betreffende de verwezenlijking van een bescheiden woonaanbod, vastgesteld bij of krachtens het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid.

Er worden 22 kavels gecreëerd. De bescheiden last bedraagt 20%, oftewel 5 kavels.

Uit de ontwerp verkavelingsvoorschriften blijkt loten 1 t/m 5 worden voorzien als bescheiden last. Uit narekening van de gabariten blijkt dat het bouwvolume van deze woningen kleiner is dan 550m³. De aanvraag voldoet bijgevolg aan de bepalingen m.b.t. de 'bescheiden last' uit het Decreet Grond- en Pandenbeleid.

Er hoeft geen milieueffectenrapport te worden opgesteld.

Het project valt onder bijlage III van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2014 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (project-m.e.r.-besluit).

Rekening houdend met de kenmerken van het project, de omgeving en de bijgevoegde project-m.e.r.-screeningsnota blijkt dat de mogelijke milieueffecten van het project niet aanzienlijk zijn.

De brandweer bracht een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De aanvraag is in overeenstemming met de wetgeving voor de brandveiligheid van gebouwen, op voorwaarde dat dit advies strikt wordt nageleefd.

Er werd een goedgekeurd voorstel voor boscompensatie bij de aanvraag gevoegd.

Met toepassing van artikel 90bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990 is de houder van een stedenbouwkundige vergunning of van een verkavelingsvergunning voor beboste terreinen verplicht om de ontbossing te compenseren.

Het boscompensatievoorstel werd goedgekeurd door het Agentschap voor Natuur en Bos op voorwaarde dat er aangepaste compensatiemaatregelen worden uitgevoerd. Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dient bijgevolg strikt te worden nageleefd.

Op 27 maart 2017 sprak de gemeenteraad zich voorwaardelijk positief uit over het wegenistracé van de voorliggende verkaveling. Volgende voorwaarden worden opgelegd:

- De strookjes grond aangeduid op het verkavelingsontwerp onder W, X, Y en Z worden geschrapt en moeten bij het openbaar domein worden gevoegd.*
- De wegenis- en rioleringswerken moeten volledig door de verkavelaar ten laste genomen worden, hierbij inbegrepen de voorzieningen tot afvoer van de oppervlaktewaters.*
- De wegenis- en baanbedding en de zone voor openbaar groen moet gratis afgestaan worden aan de gemeente na de voltooiing van de werken.*
- De verkavelaar moet zorgen dat de leidingen voor gas, water, elektriciteit, teledistributie en telefooninfrastructuur en de openbare verlichting aanwezig zijn, zodat alle kavels zonder uitbreiding van het distributienet op dat net kunnen aangesloten worden.*

Deze voorwaarden kunnen aan een eventuele vergunning worden verbonden cfr. artikel 4.2.19. van de VCRO.

De aanvraag kan in overeenstemming worden gebracht met de goede ruimtelijke ordening, mits het bijgebrachte plan (24 april 2017) wordt nageleefd.

(...)

Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Er wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

Omgeving

Het perceel is gelegen in een westelijke uitloper van de dorpskern van Duffel, aan de westzijde van de spoorlijn Antwerpen-Brussel.

Het bouwblok, bestaande uit de bebouwing van de 4 omliggende straten, wordt gekenmerkt door voornamelijk vrijstaande eengezinswoningen. In mindere mate, komen ook gekoppelde eengezinswoningen voor. Deze bevinden zich aan de oostelijke zijde van het bouwblok, langs de Standplaats. Aan de westzijde van de Groenstraat is bovendien recent een verkaveling vergund voor halfopen bebouwingen.

Het uitzicht van de woningen binnen dit bouwblok is eerder heterogeen, met als enig raakpunt dat ze bestaan uit één of twee bouwlagen onder zadeldak.

Het project voorziet de ontwikkeling van het binnengebied in dit bouwblok, voornamelijk omzoomd met vrijstaande eengezinswoningen.

Het perceel wordt ook begrensd door de Notmeirloop, een waterloop van 2de categorie.

Een verkaveling als inbreidingsproject is principieel aanvaardbaar.

Het project voorziet de ontwikkeling van een binnengebied van een bouwblok in de westelijke kern van Duffel. Het binnengebied is voldoende groot om een ontwikkeling mogelijk te maken.

Gelet op het zuinig ruimtegebruik kan principieel worden toegestaan dat de dichtheid van bebouwing wordt verhoogd ten opzichte van de omliggende bebouwing. Dergelijke verdichting moet evenwel rekening houden met de in de omgeving voorkomende toestand.

De aanvraag is functioneel inpasbaar in de omgeving.

De projectsite is omzoomd met bestaande eengezinswoningen. Een verkaveling voor eengezinswoningen sluit qua functie dan ook op correcte wijze aan bij de omgeving.

Bovendien voorziet het verkavelingsontwerp in een mix van typologieën, wat zal leiden tot een mix aan bewoners. De deputatie treedt dit standpunt uit het verslag van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar (PSA) bij. Dit komt immers de diversiteit in de kern ten goede.

De deputatie treedt het tegenstrijdige standpunt van de PSA uit datzelfde verslag, waarbij gesteld wordt dat morfologisch niet zou worden aangesloten bij de omliggende percelen, niet bij.

Zoals de PSA immers in datzelfde verslag aanhaalt wordt op de volledige projectsite een dichtheid gerealiseerd van ca. 25 woningen/ha. Dergelijke dichtheid is volstrekt normaal in een kernomgeving in woongebied.

De volledige projectsite dient hierbij in rekening te worden gebracht. De aanvrager opteert immers voor meer openbare ruimte, i.p.v. private ruimte. Dit resulteert in meer

gemeenschappelijke ruimte, welke een hogere waarde hebben naar de buurtbeleving in de kernen toe, dan percelen met zeer ruime private tuinruimten.

Verder oordeelt de deputatie dat de inplanting van de aaneengesloten en halfopen bebouwingen verantwoord is.

De aanvrager voorziet aaneengesloten bebouwing aan de zijde waar rondom reeds halfopen bebouwingen aanwezig zijn en halfopen bebouwingen waar rondom reeds vrijstaande woningen aanwezig zijn.

Op deze manier wordt een logische overgang gerealiseerd. Dergelijke visie van verdichting is in de kernen bovendien minder cassant dan de meer contrasterende overgang van open bebouwing naar gesloten bebouwing. Dat vormt immers eerder een stijlbreuken dan een overgang.

De aanvrager gaat in casu dus op verantwoorde wijze om met deze overgangen.

De deputatie treedt het verslag van de PSA bij wanneer gesteld wordt dat de loten 5 en 6 van het initiële plan aanleiding geven tot blinde zijgevels.

De aanvrager bracht echter op 24 april 2017 een aangepast plan bij, waarbij hieraan tegemoet werd gekomen.

Er wordt dan ook voorgesteld om vergunning te verlenen op basis van dit aangepaste plan.

De aanleg van het toekomstig openbaar domein is kwalitatief.

Bij het ontwerp van het toekomstig openbaar domein werd ruim aandacht besteed aan een kwalitatieve groenaanleg. De bomen worden ingeplant op de belangrijkste zichtlocaties en zichtassen, waardoor de verkaveling een erg groen karakter krijgt. Dit karakter wordt versterkt door de groene aanleg van de voortuinen langs het woonerf, het gebruik van toegangen in grasdals en de door aanleg van de wadi's.

Het groenelement langs het grindpad tussen loten 5 en 6 zorgt ervoor dat de zichtas vanuit de richting van de garages eveneens een groen karakter heeft.

Er zal geen mobiliteitshinder ontstaan.

Een bezwaarindiener stelt dat de toegangsweg onvoldoende breed is, zodat de verkaveling moeilijk bereikbaar is- voor hulpdiensten. Het, ontwerp werd evenwel voorgelegd aan de brandweer die voorwaardelijk gunstig advies verleende. De wegenis is dus geschikt voor zijn functie.

Er worden voldoende parkeerplaatsen voorzien, zowel voor bewoners als voor bezoekers.

De deputatie oordeelt dat er geen overmatige privacyhinder zal ontstaan voor de aanpalenden.

De PSA haalt in zijn verslag aan dat door de beperkte tuindieptes inkijk op de aanpalende percelen zal worden gegenereerd.

De deputatie merkt echter op dat nergens een rechtstreekse inkijk wordt gegenereerd die beperkter is dan de minima die zijn voorzien in het Burgerlijk Wetboek (1,90 m). Vanuit dat standpunt kan de gegenereerde inkijk niet als overmatig aanzien worden.

...

Dit is de bestreden beslissing.

8.

Ook de heren Luc VAN CAUWENBERGH en Marc VAN CAUWENBERGH vorderen met een aangetekende brief van 27 juli 2017 de vernietiging van de bestreden beslissing. Deze zaak is hangende en gekend onder het rolnummer 1617/RvVb/0806/A.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij roept de schending in van artikel 4.3.1, §1 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet), van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken voor aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging (hierna: Besluit Openbare Onderzoeken), en van het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij stelt dat vooreerst tijdens de administratieve beroepsprocedure gewijzigde plannen werden bijgebracht waarbij de aanpassingen onder meer betrekking hadden op het schrappen van lot 18 ten voordele van een extra wadi, het verbreden van lot 17 langs de linkerzijde en het verplaatsen van de voorbouwlijn van de loten 19 tot en met 21. Ze merkt op dat deze plannen bovendien een tegenstrijdigheid bevatten, aangezien de voormelde aanpassing van de voorbouwlijn niet correct werd overgenomen en dat er een verschillende nummering wordt gehanteerd in het verkavelingsplan ten opzichte van het plan van de wegenis.

Vervolgens stelt de verzoekende partij dat op 24 april 2017 nogmaals gewijzigde plannen werden bijgebracht.

In de bestreden beslissing wordt volgens de verzoekende partij evenwel op geen enkele wijze beoordeeld of de planaanpassingen op zich dan wel de opeenvolging van planaanpassingen als kennelijk bijkomstig kan worden beschouwd, wat des te meer klemmt, aangezien wordt geraakt aan het perceelsaantal wat één van de belangrijkste kenmerken van een verkavelingsaanvraag uitmaakt.

Bovendien wijst ze erop dat de aangepaste plannen van 24 april 2017 aan geen enkele vorm van openbaar onderzoek werden onderworpen, zodat haar de kans werd ontnomen bezwaren te uiten over de plannen die uiteindelijk werden vergund terwijl voor de eerste planwijziging wel een openbaar onderzoek werd georganiseerd.

Ten slotte meent de verzoekende partij dat door de diverse planwijzigingen het overzicht is verloren gegaan op wat uiteindelijk werd vergund met het goedkeuren van plannen die onderling tegenstrijdig zijn, wat wijst op een onzorgvuldige besluitvorming.

2.

De verzoekende partij herneemt in haar toelichtende nota de argumentatie uit het verzoekschrift en voegt, wat de vernietigingsprocedure betreft, niets toe.

Wel geeft ze nog een antwoord op het standpunt zoals vertolkt in de schorsingsprocedure door de in die procedure betrokken tussenkomende partij (de aanvrager) wat betreft de mate waarin de bestreden beslissing afwijkt van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en met betrekking tot de in de omgeving bestaande bouwtypologie.

Beoordeling door de Raad

1.

1.1

De verzoekende partij argumenteert met dit middel in essentie dat de verwerende partij het aangevraagde vergunt op basis van aangepaste plannen die niet allen voorafgaandelijk aan een openbaar onderzoek werden onderworpen zodat ze hierover geen bezwaren heeft kunnen uiten. Ze voert tevens aan dat de verwerende partij ook niet beoordeeld heeft of de planwijzigingen voldoen aan de vereisten van artikel 4.3.1, §1, tweede lid VCRO, minstens dat niet werd nagegaan of de wijzigingen beperkt en dus louter bijkomstig zijn.

1.2

In het arrest van 13 maart 2018 waarin de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing werd bevolen, heeft de Raad met betrekking tot het ernstig bevonden tweede middel vastgesteld dat de verzoekende partij erkent dat er met betrekking tot de eerste planwijziging (doorgevoerd bij het instellen van het administratief beroep en waarbij onder meer lot 18 werd geschrapt) wel degelijk een openbaar onderzoek werd georganiseerd en in het kader waarvan ze, volgens de stukken van het dossier, een gemotiveerd bezwaar heeft ingediend. De Raad heeft in voormeld arrest geoordeeld dat de verzoekende partij dan ook geen belang heeft bij het middel voor zover het betrekking heeft op de eerste planaanpassing.

1.3

Anderzijds heeft de Raad in hetzelfde arrest vastgesteld dat de verzoekende partij wel degelijk beschikt over het rechtens vereiste belang bij het middel, in de mate dat de verzoekende partij aanvoert dat haar een inspraakmogelijkheid is ontnomen met betrekking tot de tweede

planaanpassing alsook de (nogmaals) gewijzigde en uiteindelijk vergunde plannen van 24 april 2017, en het middel op het eerste gezicht in die mate ontvankelijk is.

De verzoekende partij voegt in de huidige vernietigingsprocedure geen elementen aan die aanleiding geven om hier anders over te oordelen, noch ziet de Raad hier andere redenen toe.

Het middel is in de aangegeven mate ontvankelijk.

2.

Uit artikel 4.3.1, §1 VCRO blijkt dat een stedenbouwkundige vergunning moet worden geweigerd indien het aangevraagde onverenigbaar is met enerzijds de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken en, anderzijds, met de goede ruimtelijke ordening.

Uit artikel 4.3.1, §1, tweede lid VCRO, gewijzigd bij decreet van 4 april 2014, volgt dat een aanvraag die door het vergunningverlenend bestuursorgaan onverenigbaar wordt geacht met het recht of met de goede ruimtelijke ordening, toch kan worden verleend wanneer de overeenstemming met het recht of met de goede ruimtelijke ordening kan worden gewaarborgd door het opleggen van voorwaarden, met inbegrip van een beperkte aanpassing van de voorliggende plannen. De opgelegde voorwaarden en beperkte planaanpassingen mogen evenwel niet dienen om leemten in een aanvraagdossier op te vangen en de planaanpassingen moeten een ‘beperkt’ karakter hebben, te begrijpen als ‘kleine’ aanpassingen. Deze planaanpassingen moeten bovendien voldoen aan de vereisten van artikel 4.3.1, §1, derde lid VCRO, dat luidt als volgt:

“ ...

Een aanpassing van de plannen, zoals vermeld in het tweede lid, is slechts mogelijk wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1° de wijzigingen doen geen afbreuk aan de bescherming van de mens of het milieu of de goede ruimtelijke ordening;

2° de wijzigingen komen tegemoet aan de adviezen of aan de standpunten, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek zijn ingediend of hebben betrekking op kennelijk bijkomstige zaken;

3° de wijzigingen brengen kennelijk geen schending van de rechten van derden met zich mee.

...”

De mogelijkheid om via voorwaarden en planaanpassingen toch een vergunning in overeenstemming te brengen met het recht of met de goede ruimtelijke ordening, is een uitzonderingsregeling en moet restrictief geïnterpreteerd worden. De parlementaire voorbereiding bij het ontwerp van decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid stelde reeds dat “(...) *uitzonderlijk toch een vergunning (kan) worden verleend indien de regelmatigheid of de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening kan worden gewaarborgd door middel van het opleggen van een voorwaarde (...)*” (Parl.St. VI. Parl. 2008-09, 2011/1, 116 en 128). Deze finaliteit werd niet gewijzigd door het wijzigingsdecreet van 4 april 2014.

3.

Met de decreetswijziging van 2014 blijkt het de bedoeling van de decreetgever geweest te zijn om in het kader van 'oplossingsgericht' vergunnen het vergunningverlenend bestuursorgaan de mogelijkheid te laten plannen 'beperkt' aan te passen voor zover aan de voorwaarden van artikel 4.3.1, §1, derde lid VCRO wordt tegemoet gekomen. Planaanpassingen die niet aan het derde lid voldoen, zullen evenwel in principe de organisatie van een nieuw openbaar onderzoek vergen.

Zowel uit de bewoordingen van artikel 4.3.1, §1 tweede lid VCRO als uit de parlementaire voorbereiding bij het wijzigingsdecreet van 2014 blijkt dat de in artikel 4.3.1, §1, tweede lid VCRO bedoelde 'beperkte' aanpassingen moeten beschouwd worden als "kleine aanpassingen" en dus niet-essentieel.

Een planwijziging zal dan ook maar toelaatbaar zijn voor zover het duidelijk is dat de beperkte planwijziging geen afbreuk doet aan de bescherming van de mens of het milieu of de goede ruimtelijke ordening, de wijziging tegemoet komt aan de adviezen of aan de standpunten, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek zijn ingediend of betrekking heeft op kennelijk bijkomstige zaken, geen afbreuk doet aan de belangen van derden en geen nieuw openbaar onderzoek vergt.

De beoordeling van het beperkt en dus niet-essentieel karakter van de aanpassingen moet concreet gebeuren onder meer op basis van de aard en omvang van de aanpassingen, de impact op de rechten van belanghebbende derden, de bezwaren of opmerkingen die terzake zijn geuit door de betrokken adviesinstanties, enzovoort.

4.

4.1

De aanvraag, zoals ingediend bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Duffel, heeft betrekking op het verkavelen van het betrokken binnengebied in 23 kavels voor open bebouwing, halfopen en gekoppelde bebouwing met wegenis en openbaar groen.

Naar aanleiding van de weigering van het aangevraagde door het college van burgemeester en schepenen, diende de aanvrager in het kader van het administratief beroep tegen de voormelde weigeringsbeslissing, aangepaste plannen in (eerste planaanpassing) en waarbij onder meer lot 18 palend aan de Notmeirloop werd geschrapt ten voordele van extra waterbuffering en twee bijkomende buffervoorzieningen werden voorzien.

Met betrekking tot deze eerste planwijziging werd op initiatief van de verwerende partij besloten tot de organisatie van een nieuw openbaar onderzoek. De verwerende partij motiveert haar beslissing hiertoe als volgt, zoals blijkt uit de brief van 7 december 2016 van de verwerende partij aan de gemeente Duffel en die deel uitmaakt van het administratief dossier:

"Danneels Project nv diende beroep in tegen in hoofding vermelde weigering van verkaveling door het college van burgemeester en schepenen.

De aanvrager voegde in zijn beroepsschrift aangepaste plannen en een hydraulische nota toe. In de gewijzigde plannen wordt een lot minder voorzien. Dit betreft een essentiële wijziging van de plannen zodat een nieuw openbaar onderzoek is vereist.

Mogen wij u daarom verzoeken om conform de wettelijke bepalingen een openbaar onderzoek te organiseren waarin het dossier inclusief de in beroep bijgebrachte gewijzigde plannen en hydraulische nota ter inzage wordt gelegd van het publiek [...]

...

Vervolgens werd een nieuw openbaar onderzoek gehouden van 19 december 2016 tot en met 17 januari 2017.

4.2

Op 16 februari 2017 brengt de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar verslag uit over het ingestelde beroep en stelt hij onder meer vast dat de plannen verschillen van het wegenisplan wat betreft de voorgevelbouwlijn van 3 loten en ook dat de nummering van de loten op het verkavelingsplan verschilt van de nummering op het plan van de wegenis. Ten gronde adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar het beroep niet in te willigen en de vergunning te weigeren wegens een te hoge bouwdichtheid, te kleine tuinen voor wat betreft de kavels 1, 2, 6, 18 t/m 21, en gelet op de privacyhinder voor de aanpalenden.

Naar aanleiding daarvan legt de aanvrager op de hoorzitting van 21 februari 2017 aangepaste plannen (tweede planaanpassing) neer en stelt dat deze planaanpassing er toe strekt het verkavelingsplan in overeenstemming te brengen met het plan van de wegenis en een consequente nummering van de loten en de voorschriften te bekomen.

4.3

Nadat de gemeenteraad zich op 27 maart 2017 had uitgesproken over de zaak van de wegen, wordt door de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar op 13 april 2017 een aanvullend verslag opgesteld, waarin onder meer het volgende wordt gesteld:

“ ...

De in beroep bijgebrachte plannen komen onvoldoende tegemoet aan volgende punten:

De loten zijn te klein.

Voornamelijk de loten 1 t.e.m. 9 breken met de bebouwingsgraad van zowel de omliggende percelen, als de overige loten binnen de verkaveling.

Door de maximalistische inplanting van loten 5 en 6, worden lange gevels gecreëerd op de grenzen met het openbaar domein, terwijl de overige bebouwing steeds voorzien is van een voortuinzone. Minstens het combineren van de respectievelijke loten 4 en 5 en de loten 6 en 7 zou een afwerking met halfopen bebouwing mogelijk maken, die aansluit bij de halfopen structuur die van de loten 1 en 9, die de woningblokken afsluiten waartoe respectievelijk de loten 5 en 6 behoren. Door de beperkte tuindieptes van de loten 1 t.e.m. 9 rest er onvoldoende oppervlakte om tuinbergingen te voorzien. De woningen hebben onvoldoende breedte om de tuinbergingen in de woningen te kunnen onderbrengen en nog voldoende interactie tussen de woonruimtes en de tuin te kunnen creëren.

Het project breekt aanzienlijk met de omliggende bebouwing.

Niet alleen breekt het project met de ruimere oppervlaktes van de omliggende percelen. Ook de morfologische structuur van voornamelijk halfopen en open bebouwingen wordt niet gevolgd, door het voorzien van 9 loten in een aaneengesloten bebouwing (1-5 en 6-9). Op een geheel van 22 loten betreft dit ca. 41%.

3. VOORSTEL TOT BESLISSING

Er wordt dan ook voorgesteld het beroep niet in te willigen en de aanvraag te weigeren, zoals ook reeds gesteld in het initieel verslag van 16 februari 2017.

...

5.

Op 24 april 2017 worden andermaal door de aanvrager aangepaste plannen bijgebracht (derde planwijziging), en waarbij de oorspronkelijke loten 4 en 5 worden samengevoegd tot lot 5*bis* en de loten 6 en 7 worden samengevoegd tot lot 6*bis*.

Deze planwijziging kan niet los worden gezien van het verloop van de ganse administratieve beroepsprocedure en met name de eerste planaanpassing naar aanleiding waarvan de verwerende partij uitdrukkelijk van oordeel was dat onder meer het schrappen van lot 18 en het toevoegen van de hydraulische nota een essentiële wijziging van de oorspronkelijke plannen uitmaakte zodat de organisatie van een nieuw openbaar onderzoek vereist was.

6.

Het betoog van de verzoekende partij komt er in essentie op neer dat de verwerende partij niet oordeelt of de tweede en derde planwijziging voldoen aan de vereisten van artikel 4.3.1, §1, tweede en derde lid VCRO.

Vermits artikel 4.3.1, §1, tweede lid VCRO een uitzondering vormt op het principe dat een vergunningsaanvraag moet geweigerd worden als de aanvraag onverenigbaar is met verordenende voorschriften of met de goede ruimtelijke ordening, dient de verwerende partij afdoende te onderzoeken en te motiveren in hoeverre de aanvraag in overeenstemming kan gebracht worden met het recht en met de goede ruimtelijke ordening door planwijzigingen toe te staan en/of voorwaarden te verbinden aan de vergunning. De verwerende partij dient daarbij te onderzoeken of de aanpassingen beperkt zijn en of de daaraan verbonden voorwaarden niet dienen om leemten van een onvolledige of vage aanvraag op te vangen (artikel 4.3.1, §1, tweede lid VCRO) en of de opgelegde planwijzigingen voldoen aan de voorwaarden die onder meer kaderen in de rechtsbescherming van derden (artikel 4.3.1, §1, derde lid VCRO).

In de concrete omstandigheden kan de Raad enkel vaststellen dat de verwerende partij niets zegt over de tweede planwijziging en over de derde planwijziging (24 april 2017) enkel summier: dat *“de aanvraag [...] overeenstemming [kan] worden gebracht met de goede ruimtelijke ordening, mits het bijgebrachte plan (24 april 2017) wordt nageleefd.”* En verder: *“De deputatie treedt het verslag van de PSA bij wanneer gesteld wordt dat de loten 5 en 6 van het initiële plan aanleiding geven tot blinde zijgevels. De aanvrager bracht echter op 24 april 2017 een aangepast plan bij, waarbij hieraan tegemoet werd gekomen. Er wordt dan ook voorgesteld om vergunning te verlenen op basis van dit aangepaste plan.”*

Waar de verwerende partij de schrapping van één lot al beschouwde als een essentiële wijziging, kan het samenvoegen van twee loten en het daardoor herschappen en herschikken van twee andere loten niet zomaar als bijkomstig worden afgedaan.

In ieder geval staat vast dat de verwerende partij de aanvraag, en meer bepaald de daaraan aangebrachte tweede en derde planwijzigingen, niet getoetst heeft aan artikel 4.3.1, §1, tweede lid en derde lid VCRO. Minstens blijkt uit de motivering van de bestreden beslissing niet waarom

de vergunde planaanpassingen beperkt en louter bijkomstig zouden zijn, noch dat met die planaanpassingen afdoende is tegemoet gekomen aan de bezwaren van de verzoekende partij tijdens het openbaar onderzoek of dat de bestreden beslissing afdoende rekening houdt met de belangen van de verzoekende partij als derde.

Dit besluit heeft tevens tot gevolg dat, wanneer de verwerende partij tot de vaststelling zou komen dat de gewenste planwijzigingen niet kunnen uitgelegd worden als een beperkte aanpassing van de voorliggende plannen in de zin van artikel 4.3.1, §1, tweede lid VCRO, zij, gelet op de principiële bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen overeenkomstig artikel 4.7.12 VCRO, niet (langer) bevoegd is om de vergunning voor de verkaveling overeenkomstig het aangepast plan te verlenen. Het is immers in eerste instantie aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Duffel om zich uit te spreken omtrent de (nieuwe) bouwplannen.

7.

In het schorsingsarrest werd het huidige tweede middel in het licht van dezelfde redenen ernstig bevonden. Er zijn, mede bij gebrek aan tegenargumenten van de verwerende partij, geen elementen om hierover in het kader van de vernietiging andersluidend te oordelen over de gegrondheid ervan.

Het middel is gegrond.

B. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij roept in dit middel de schending in van artikel 4.3.1, §1 en §2 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, en van het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij voert aan dat het aangevraagde qua ruimtegebruik, schaal en bouwdichtheid niet in overeenstemming is met de onmiddellijke omgeving en dat op geen enkele wijze rekening is gehouden met het feit dat de projectsite wordt omzoomd door hoofdzakelijk vrijstaande eengezinswoningen op ruime percelen, terwijl in het aangevraagde wordt voorzien in halfopen en gesloten bebouwing op zeer kleine percelen. Dat de gehanteerde bouwdichtheid volstrekt normaal zou zijn, zoals gesteld in de bestreden beslissing, wordt volgens de verzoekende partij op geen enkel aantoonbaar feit gebaseerd en schiet als motivering ook tekort gelet op het ter zake andersluidend advies van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Evenmin blijkt dat de verwerende partij de bouwdichtheid ter plaatse is nagegaan aangezien de bestaande omgeving niet overeenstemt met een typisch kerngebied en gesloten bebouwing er volstrekt afwezig is, wat door de verzoekende partij wordt geïllustreerd door een fotoreportage.

Tevens steunt de verwerende partij zich volgens de verzoekende partij op volstrekt onjuiste motieven wat betreft de inplanting van de halfopen en gesloten bebouwing in het projectgebied die volgens de bestreden beslissing zou aansluiten bij bebouwing van dezelfde typologie in de omgeving, aangezien onder meer de woning van de verzoekende partij een vrijstaande eengezinswoning is en met het aangevraagde achteraan het perceel zal aansluiten op een huizenblok met gesloten bebouwing.

Ook merkt de verzoekende partij op dat in de bestreden beslissing geenszins wordt stilgestaan bij de leefbaarheid van het project gelet op de zodanige kleine tuinen dat deze niet aanmerking komen voor de plaatsing van een tuinberging of groenscherm en zoals ook aangehaald in het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

Wat betreft de privacyhinder meent de verzoekende partij dat de motivering die uitgaat van de vaststelling dat nergens een inkijk wordt veroorzaakt die beperkter is dan de minima voorzien in het Burgerlijk Wetboek, volstrekt irrelevant is en doet blijken dat de verwerende partij het project niet concreet heeft beoordeeld. Bovendien is dergelijke motivering ook ontoereikend gelet op het feit dat de privacyproblematiek in meerdere bezwaarschriften aan bod kwam en dat ook in het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar werd aangehaald dat het aangevraagde een onaanvaardbare inkijk zal geven. De verzoekende partij vreest tevens geluids- en privacyhinder voor de percelen in de Bruinstraat en de A. Stocletlaan door de speelzone vlak bij lot 10 en terwijl ook dit aspect niet wordt gemotiveerd of weerlegd door de verwerende partij.

Tot slot stelt de verzoekende partij dat met betrekking tot de mobiliteits- en parkeerimpact van het project meerdere bezwaren werden geuit door buurtbewoners, maar dat in de bestreden beslissing op arbitraire wijze slechts één mobiliteitsverwant bezwaar wordt besproken, namelijk de breedte van de toegangsweg. De andere bezwaren worden ongemotiveerd genegeerd.

2.

De verzoekende partij herneemt in haar toelichtende nota haar argumentatie uit het verzoekschrift en voegt hieraan nog toe dat de argumentatie van de aanvrager als tussenkomende partij in de schorsingsprocedure (namelijk dat er geen motiveringsgebrek is), niet kan worden bijgetreden. Voor het overige wijst ze op de vaststellingen gedaan in het schorsingsarrest en besluit ze dat het project niet in overeenstemming is met de vereisten van een goede ruimtelijke ordening, noch dat de bestreden beslissing zorgvuldig is tot stand gekomen en afdoende werd gemotiveerd.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert in essentie aan dat het aangevraagde niet inpasbaar is in de bestaande omgeving, dat de aangevraagde verkaveling privacyhinder en mobiliteitsproblemen zal genereren, en dat de bestreden beslissing ter zake niet afdoende is gemotiveerd onder meer gelet op de ingediende bezwaren en het standpunt van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

2.

2.1

Krachtens artikel 4.3.1, §1 VCRO wordt een stedenbouwkundige vergunning geweigerd indien het aangevraagde onverenigbaar is met enerzijds de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken en, anderzijds, met de goede ruimtelijke ordening.

Bij gebrek aan een ruimtelijk uitvoeringsplan moet de vergunningverlenende overheid de overeenstemming van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening toetsen aan de relevante decretale aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid VCRO, moet ze daarbij rekening houden met de in de omgeving bestaande toestand en kan, maar is ze geenszins

verplicht om rekening te houden met beleidsmatig gewenste ontwikkelingen. Ze moet in haar beoordeling ook rekening houden met ingediende bezwaren en adviezen.

Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening en in het bijzonder bij de beoordeling van de inpasbaarheid van het voorliggende project in de omgeving, beschikt de verwerende partij over een discretionaire bevoegdheid.

Op dit onderzoek oefent de Raad slechts een marginale controle uit, gelet op de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de vergunningverlenende overheid. Het komt de Raad niet toe zijn beoordeling van de eisen van een goede ruimtelijke ordening in de plaats te stellen van die van het vergunningverlenend bestuursorgaan. De Raad heeft wel als taak om aan de hand van de concrete gegevens van de zaak na te gaan of de verwerende partij de feiten waarop haar beoordeling steunt, correct heeft vastgesteld en of ze op grond daarvan in redelijkheid heeft geoordeeld.

2.2

Om te voldoen aan de formele en materiële motiveringsplicht moet een vergunningverlenende overheid de met de goede ruimtelijke ordening verband houdende redenen vermelden, waarop ze haar beslissing steunt, zodat een belanghebbende met kennis van zaken de beslissing kan aanvechten. De in de bestreden beslissing opgegeven motieven moeten bovendien afdoende zijn.

Deze motiveringsverplichting houdt in dat er voor de genomen administratieve beslissing rechtens aanvaardbare motieven moeten bestaan, wat onder meer betekent dat die motieven moeten steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die relevant zijn en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld en dat de motieven pertinent moeten zijn en de beslissing naar recht moeten kunnen verantwoorden. Deze motieven moeten in de bestreden beslissing uitdrukkelijk vermeld worden.

Wanneer er doorheen de administratieve procedure reeds andersluidend werd geoordeeld, en ook indien de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar een andersluidend advies heeft verleend, geldt voor de verwerende partij een verstrengde motiveringsplicht. Wanneer de verwerende partij andersluidend wenst te oordelen, vereist de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel dat ze haar beslissing op de punten waarmee ze een ander standpunt inneemt, des te concreter en zorgvuldiger neemt in het licht van de andersluidende standpunten.

Het gegeven dat de betrokken standpunten of beroepsgrievens niet punt voor punt moeten weerlegd worden, doet aan het bovenstaande geen afbreuk. De verwerende partij moet aangeven of afdoende laten blijken waarom ze de argumentatie ingenomen in eerdere beslissingen, hetzij deze in de beroepsgrievens of in het advies van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar niet volgt. Het louter tegenspreken van die argumentatie volstaat dus niet. Uit de bestreden beslissing moet blijken waarom in tegengestelde zin wordt beslist. Op straffe van schending van het zorgvuldigheidsbeginsel dient ze haar (andersluidende) beoordeling te baseren op een eigen onderzoek en feitenvinding.

3.

De verzoekende partij voert vooreerst aan dat de bouwdichtheid, de schaal en het ruimtegebruik van het aangevraagde niet in overeenstemming is met de in de omgeving bestaande toestand, en meer bepaald met de onmiddellijke omgeving, waaronder ze haar eigen woning rekent.

De 'in de omgeving bestaande toestand' is de voor het dossier 'relevante' in de omgeving bestaande toestand, rekening houdende met de specifieke gegevens van het dossier en met de reeds vermelde aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO.

Gelet op de aard van de aanvraag en de ligging ervan in een ingesloten binnengebied is de inpasbaarheid van de aanvraag in de omgeving en met name de bebouwing die het betrokken binnengebied omsluit, een relevant te beoordelen aspect. De in de nabije omgeving bestaande bebouwing, waaronder de woning van de verzoekende partij die deel uitmaakt van de woningen die aan de westzijde de projectsite omzomen, zal dan ook bij het beoordelen van de inpasbaarheid en de draagkracht van de omgeving moeten betrokken worden.

In de bestreden beslissing overweegt de verwerende partij onder meer het volgende:

“...

Omgeving

Het perceel is gelegen in een westelijke uitloper van de dorpskern van Duffel, aan de westzijde van de spoorlijn Antwerpen-Brussel.

Het bouwblok, bestaande uit de bebouwing van de 4 omliggende straten, wordt gekenmerkt door voornamelijk vrijstaande eengezinswoningen. In mindere mate, komen ook gekoppelde eengezinswoningen voor. Deze bevinden zich aan de oostelijke zijde van het bouwblok, langs de Standplaats. Aan de westzijde van de Groenstraat is bovendien recent een verkaveling vergund voor halfopen bebouwingen.

Het uitzicht van de woningen binnen dit bouwblok is eerder heterogeen, met als enig raakpunt dat ze bestaan uit één of twee bouwlagen onder zadeldak.

Het project voorziet de ontwikkeling van het binnengebied in dit bouwblok, voornamelijk omzoomd met vrijstaande eengezinswoningen.

Het perceel wordt ook begrensd door de Notmeirloop, een waterloop van 2de categorie.

Een verkaveling als inbreidingsproject is principieel aanvaardbaar.

Het project voorziet de ontwikkeling van een binnengebied van een bouwblok in de westelijke kern van Duffel. Het binnengebied is voldoende groot om een ontwikkeling mogelijk te maken.

Gelet op het zuinig ruimtegebruik kan principieel worden toegestaan dat de dichtheid van bebouwing wordt verhoogd ten opzichte van de omliggende bebouwing. Dergelijke verdichting moet evenwel rekening houden met de in de omgeving voorkomende toestand.

De aanvraag is functioneel inpasbaar in de omgeving.

De projectsite is omzoomd met bestaande eengezinswoningen. Een verkaveling voor eengezinswoningen sluit qua functie dan ook op correcte wijze aan bij de omgeving.

Bovendien voorziet het verkavelingsontwerp in een mix van typologieën, wat zal leiden tot een mix aan bewoners. De deputatie treedt dit standpunt uit het verslag van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar (PSA) bij. Dit komt immers de diversiteit in de kern ten goede.

De deputatie treedt het tegenstrijdige standpunt van de PSA uit datzelfde verslag, waarbij gesteld wordt dat morfologisch niet zou worden aangesloten bij de omliggende percelen, niet bij.

Zoals de PSA immers in datzelfde verslag aanhaalt wordt op de volledige projectsite een dichtheid gerealiseerd van ca. 25 woningen/ha. Dergelijke dichtheid is volstrekt normaal in een kernomgeving in woongebied.

De volledige projectsite dient hierbij in rekening te worden gebracht. De aanvrager opteert immers voor meer openbare ruimte, i.p.v. private ruimte. Dit resulteert in meer gemeenschappelijke ruimte, welke een hogere waarde hebben naar de buurtbeleving in de kernen toe, dan percelen met zeer ruime private tuinruimten.

Verder oordeelt de deputatie dat de inplanting van de aaneengesloten en halfopen bebouwingen verantwoord is.

De aanvrager voorziet aaneengesloten bebouwing aan de zijde waar rondom reeds halfopen bebouwingen aanwezig zijn en halfopen bebouwingen waar rondom reeds vrijstaande woningen aanwezig zijn.

Op deze manier wordt een logische overgang gerealiseerd. Dergelijke visie van verdichting is in de kernen bovendien minder cassant dan de meer contrasterende overgang van open bebouwing naar gesloten bebouwing. Dat vormt immers eerder een stijlbreuken dan een overgang.

*De aanvrager gaat in casu dus op verantwoorde wijze om met deze overgangen.
..."*

Uit voormelde overwegingen blijkt dat de verwerende partij vooreerst zelf vaststelt dat de bebouwing in de 4 omliggende straten voornamelijk wordt gekenmerkt door vrijstaande eengezinswoningen en dat slechts in mindere mate gekoppelde eengezinswoningen het straatbeeld tekenen, en met name dat enkel ter hoogte van de Standplaats en meer ten westen van de Groenstraat gekoppelde bebouwing aanwezig is. Evenwel maakt de bebouwing aan de Standplaats en de verkaveling ten westen van de Groenstraat veeleer deel uit van de ruimere omgeving gelet op de afstand ten opzichte van het te verkavelen terrein.

Weliswaar voorziet de aangevraagde verkaveling, anders dan de verzoekende partij het ziet, wel degelijk in vijf loten (loten 19 tot en met 23) voor open bebouwing aan de noordzijde van de projectsite, maar dit staat er niet aan in de weg dat uit de motivering van de bestreden beslissing voor het overige geen concrete en pertinente motivering lijkt te bevatten met betrekking tot de inplanting van de gekoppelde woningen op de loten 1 tot en met 9 achter de bestaande woningen in de Groenstraat.

De motivering dat in het licht van een zuinig ruimtegebruik verdichting ten opzichte van de omgeving principieel kan worden toegelaten, dat de aangevraagde verkaveling voor eengezinswoningen qua functie aansluit bij de omgeving, dat de gerealiseerde dichtheid van ca. 25 woningen/ha “volstrekt normaal is” in een kernomgeving in woongebied en dat de overgang tussen de verschillende bouwtypologieën op een logische wijze wordt gerealiseerd, blijft beperkt tot algemene overwegingen en geeft geen blijk van een concrete beoordeling van de inpasbaarheid van het aangevraagde ten opzichte van de bestaande en onmiddellijke omgeving.

4.

Met betrekking tot de aangehaalde privacyhinder stelt de verzoekende partij dat de in de bestreden beslissing gevoerde motivering ontoereikend is mede gelet op de ingediende bezwaren.

In de bestreden beslissing overweegt de verwerende partij hierover het volgende:

“ ...

De deputatie oordeelt dat er geen overmatige privacyhinder zal ontstaan voor de aanpalenden.

De PSA haalt in zijn verslag aan dat door de beperkte tuindieptes inkijk op de aanpalende percelen zal worden gegenereerd.

De deputatie merkt echter op dat nergens een rechtstreekse inkijk wordt gegenereerd die beperkter is dan de minima die zijn voorzien in het Burgerlijk Wetboek (1,90 m). Vanuit dat standpunt kan de gegenereerde inkijk niet als overmatig aanzien worden.

...”

Voor zover de verwerende partij zich in de motivering van de bestreden beslissing beperkt tot de vaststelling dat de minima met betrekking tot rechtstreekse inkijk uit het Burgerlijk Wetboek niet worden overschreden om vervolgens te besluiten dat de veroorzaakte inkijk niet als overmatig kan aanzien worden, blijkt hieruit niet de motieven die de verwerende partij er redelijkerwijze en na een zorgvuldige afweging van alle noodzakelijke en relevante gegevens van het dossier toe hebben kunnen brengen om te oordelen dat het aangevraagde op het vlak van privacy en inkijk verenigbaar is met de eisen van de goede ruimtelijke ordening.

Meer bepaald maakt de verwerende partij in de beoordeling van het privacyaspect geen enkel onderscheid naar gelang de situering, inplanting, bouwhoogte- en typologie van de verschillende kavels terwijl uit het vergunde plan blijkt dat het merendeel van de kavels en met name de kavels 1/m 9 en de kavels 10 t/m 18 worden ingedeeld in tweede bouwvrije ten opzichte van de voorliggende en bestaande bebouwing in de Groenstraat, respectievelijk Bruinstraat zodat de verwerende partij dit aspect in de motivering van de bestreden beslissing niet redelijkerwijze en zonder miskennis van de zorgvuldigheidsplicht zonder meer onbesproken kon laten.

Voor zover en gelet op de ingediende bezwaren alsook het andersluidend standpunt van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar kon de verwerende partij dan ook niet volstaan met een enkele verwijzing naar de minimale afstandsregels uit het Burgerlijk Wetboek om te besluiten dat er geen overmatige inkijk zal veroorzaakt worden.

5.

Op het vlak van mobiliteit voert de verzoekende partij eveneens een motiveringsgebrek aan in de zin dat tal van bezwaren met betrekking tot de mobiliteitsproblematiek werden ingediend en dat de verwerende partij in zich in de bestreden beslissing beperkt tot de weerlegging van slechts één bezwaar, met name betreffende de breedte van de toegangsweg.

In de bestreden beslissing overweegt de verwerende partij het volgende:

“ ...

Er zal geen mobiliteitshinder ontstaan.

Een bezwaarindiener stelt dat de toegangsweg onvoldoende breed is, zodat de verkaveling moeilijk bereikbaar is- voor hulpdiensten. Het, ontwerp werd evenwel voorgelegd aan de brandweer die voorwaardelijk gunstig advies verleende. De wegenis is dus geschikt voor zijn functie.

Er worden voldoende parkeerplaatsen voorzien, zowel voor bewoners als voor bezoekers.
...”

Elders in de bestreden beslissing stelt de verwerende partij zelf vast dat omtrent de mobiliteit volgende bezwaren werden ingediend in het kader van het openbaar onderzoek:

“ ...

Verkeer

- *Er zal verkeersoverlast ontstaan in de Groenstraat.*
 - *Er is maar een toegangsweg voorzien, waardoor de site moeilijk bereikbaar is voor hulpdiensten.*
 - *Het plan suggereert een trage weg die er niet is.*
 - *Er zijn minder openbare parkeerplaatsen dan het aantal kavels, waardoor parkeerdruk zal ontstaan in de omgeving.*
 - *De servitudewegen zullen als sluikstort gebruikt worden of gebruikt worden voor criminele activiteiten.*
 - *Er wordt een voorstel gedaan voor een tweede toegang te creëren langs de Bruinstraat/Erpsel.*
 - *Het woonerf is te veel aangelegd i.f.v. auto's zodat geen sprake is van een woonerf.*
- ...”

De motiveringsplicht houdt weliswaar niet in dat de verwerende partij elk beroepsargument of bezwaar of elk onderdeel van een argument of bezwaar afzonderlijk en uitdrukkelijk moet beoordelen, maar de genomen beslissing dient wel duidelijk aan te geven op grond van welke elementen en argumenten de bezwaren al dan niet kunnen worden bijgetreden. In de mate dat de aanvraag voorziet in de ontwikkeling van 20 kavels voor bebouwing met eengezinswoningen, staat het vast dat de mobiliteit een relevant en noodzakelijk te beoordelen aspect van de goede ruimtelijke ordening vormt.

Voor zover echter de verwerende partij zich in de bestreden beslissing beperkt tot de vaststelling dat de toegangsweg, gelet op het advies van de brandweer, voldoende breed is voor de

hulpdiensten en dat er “*voldoende parkeerplaatsen worden voorzien*” voor zowel bewoners als bezoekers, blijkt hieruit niet op basis van welke concrete met de aanvraag verband houdende gegevens de verwerende partij tot het besluit komt dat de bezwaren met betrekking tot het mobiliteitsaspect niet kunnen worden bijgetreden en de aanvraag ter zake wel degelijk aanvaardbaar is in het licht van de goede ruimtelijke ordening.

In het schorsingsarrest werd het huidige derde middel op grond van dezelfde redenen ernstig bevonden. Er zijn, mede bij gebrek aan repliek van de verwerende partij, geen elementen om hierover in het kader van de annulatieprocedure andersluidend te oordelen over de gegrondheid ervan.

Het middel is gegrond.

VII. KOSTEN

1.

De verzoekende partij vordert in haar verzoekschrift “de kosten ten laste te leggen van de verwerende partij”. Ook in de toelichtende nota vordert ze hetzelfde.

2.

Artikel 33 DBRC-decreet bepaalt dat de Raad de kosten van het beroep ten laste van de partij legt die ten gronde in het ongelijk wordt gesteld.

Hoewel uit voormeld artikel blijkt dat de kosten ook de rechtsplegingsvergoeding omvat, voorziet artikel 21, §7 DBRC-decreet uitdrukkelijk dat deze vergoeding, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en erelonen van de advocaat, enkel ‘op verzoek’ kan worden toegekend.

Aangezien de verzoekende partij niet om een rechtsplegingsvergoeding verzoekt, kan deze haar ook niet toegekend worden.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 27 april 2017, waarbij aan de aanvrager de verkavelingsvergunning wordt verleend voor het verkavelen van een grond tot 23 kavels voor open bebouwing, halfopen en gekoppelde bebouwing op de percelen gelegen te 2570 Duffel, Groenstraat zn., en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie E, nrs. 380F2, 380S2, 381H3.
2. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de aanvrager en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
3. De Raad legt de kosten van het beroep bestaande uit het rolrecht van de verzoekende partij, bepaald op 300 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 19 maart 2019 door de tweede kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Margot DEPRAETERE

Hilde LIEVENS